

ЗВІТ

про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Відомості про освітню програму, що акредитується

Реєстраційний номер акредитаційної справи	A-19-0304-340
Назва ЗВО (ВСП ЗВО)	Ізмаїльський державний гуманітарний університет
ID ОП у ЄДЕБО	24585
Назва ОП, рівень вищої освіти, галузь знань і спеціальність	Дошкільна освіта. Альтернативна дошкільна освіта другий (магістерський) рівень 01 Освіта/Педагогіка, 012 Дошкільна освіта
Посилання на відомості про самооцінювання ОП	http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/zvit-vidomosti-op-doshkilna-osvita.-alternatyvna-doshkilna-osvita-idhu.pdf

Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Керівник експертної групи	Мордоус Ірина Олександрівна
Члени експертної групи	Данильченко Ірина Григорівна Кущева Юлія Олександрівна
Залучений представник роботодавців	-
Спостерігачі	-
Дати виїзду до ЗВО	18.12.2019-20.12.2019
Посилання на програму виїзду експертної групи до ЗВО	http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/prohrama-vizytu-012.pdf
Дата надходження звіту до Національного агентства	
Відомості щодо наявності зауважень ЗВО до звіту, посилання на них (за наявності)	

1. Призначення звіту

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми (ОП), що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Акредитація ОП є процедурою зовнішнього забезпечення якості, основною метою якої є отримання достовірної інформації про якість освіти за певною ОП, а також надання порад із її удосконалення. Процедура акредитації передбачає самооцінювання ОП, її оцінювання експертною групою, включаючи відвідування ЗВО, та прийняття рішення щодо акредитації Національним агентством.

Процедура акредитації проводиться відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/3385. Для обґрунтування аналізу та розуміння змісту критеріїв експерти також ураховують затверджені Національним агентством інструктивні документи.

Цей звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості ОП. Звіт призначений як безпосередньо для ЗВО, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і ЗВО. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми:

наявні

виявлення у поданих для акредитації документах недостовірних відомостей;

відмова ЗВО в допуску експертної групи до закладу вищої освіти під час виїзду на місце проведення експертизи, створення закладом вищої освіти перешкод для роботи експертної групи, інші протиправні або недобросовісні дії ЗВО, які унеможливили проведення акредитаційної експертизи;

встановлення на підставі поданих документів та/або під час виїзду до закладу вищої освіти достатніх підстав вважати, що освітній процес за освітньою програмою не здійснюється.

відсутні

Обґрунтування (не більше 3000 символів)

Під час виїзної експертизи до Ізмаїльського державного гуманітарного університету експертна група пересвідчилася, що підстав про схвалення рішення у відмові в акредитації ОП немає. Робота здійснювалася відповідно до узгодженої програми візиту. На зустрічах були присутні всі учасники акредитаційної процедури. Представники ЗВО не створювали перешкод, не вчиняли недобросовісних дій. Між експертною групою і представниками ЗВО панувала атмосфера конструктивної взаємодії.

3. Резюме

У цьому розділі експерти викладають свої загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям акредитації, підсумок сильних сторін та позитивних практик, а також слабких сторін програми і рекомендацій з їх удосконалення. Резюме має у конденсованому вигляді відображати зміст звіту; читач повинен бути спроможним зрозуміти загальні висновки експертної групи, прочитавши цей розділ.

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям:

Освітня програма «Дошкільна освіта. Альтернативна дошкільна освіта» спрямована на забезпечення фундаментальної теоретичної і практичної підготовки висококваліфікованих фахівців (8 рівня НРК) за спеціальністю 012 Дошкільна освіта. Цілепокладання ОП «Дошкільна освіта. Альтернативна дошкільна освіта» віддзеркалює стратегію розвитку університету, яка спрямована на реалізацію його місії в умовах сьогодення: в контексті розкриття нової площини класичної спеціальності підготовки фахівців дошкільної галузі. Унікальність запропонованого підходу полягає в корекції вектору підготовки управлінця нового покоління, здатного професійно реалізуватися в умовах альтернативної дошкільної освіти.

Вивчення звіту про самооцінювання ОП та результати виїзної експертизи дозволили дійти висновку, що, враховуючи низку чинників (повагу до автономії ЗВО; позиції стейкхолдерів; динамічний розвиток Ізмаїльського державного гуманітарного університету, його прагнення до самовдосконалення, врахування регіонального контексту у просуванні освітянської галузі; та вплив виявлених недоліків), дана ОП заслуговує на встановлення рівня відповідності «В» за умови усунення зауважень та реалізації рекомендацій за всіма критеріями, окрім 2.

Найбільш проблемним, на думку експертів, виявилось оцінювання рівня відповідності за критеріями 2 і 6. Зокрема, зважаючи на особливості формулювання змісту ОП (предметна область, певні ПРН тощо), дана програма, на думку, експертної групи, знаходиться на межі спеціальностей 012 Дошкільна освіта і 073 Менеджмент. Що, за умови звуження предметної області прицільно до галузі Дошкільної освіти або введення ОП в площину міждисциплінарних, потребує подальших змін змістового наповнення та нормативного оформлення освітньої діяльності за нею. Крім того, викликала питання практична підготовка здобувачів за ОП, оскільки заклади дошкільної освіти, що є базами практик, виступають такими, що працюють за державною програмою та/або в ракурсі інклюзивної освіти. До того, практика, покликана забезпечити управлінський контекст кваліфікації, що отримують здобувачі за ОП, за своїм функціоналом не реалізує дане цілепокладання.

Враховуючи наступні фактори: об'єктивна висока необхідність у фахівцях кваліфікації, що пропонується в результаті опанування цією ОП; первинна акредитація, яка передбачає пошук максимально ефективних й оптимізацію наявних шляхів реалізації ОП; розвиток приватного сектору дошкільної освіти в регіоні в контексті альтернативної освіти; свідомість ЗВО щодо багатьох існуючих проблем; високі показники досягнень підвищення кваліфікації НПП випускової кафедри прицільно до спеціальності 012 Дошкільна освіта, експертна група вирішила за необхідне оцінити рівень відповідності критерію 6 – «В».

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик:

ОП є унікальною, оскільки представляє прогресивну відповідь на запит ринку праці: пропонує готувати фахівців для роботи в закладах освіти з нестандартними підходами та організовувати їх діяльність.

Документообіг в Ізмаїльському державному гуманітарному університеті зорієнтований на динамічний розвиток сучасної освіти, реалізує принципи прозорості та відкритості, що зумовлює високий рівень довіри до нього.

Звертає на себе увагу нормативно-правове підґрунтя реалізації системи внутрішнього забезпечення якості освіти. Університет на інституційному рівні дбає про дотримання стратегії доброчесності.

Велика увага в університеті приділяється запровадженню інтернаціоналізації, що, з одного боку, зумовлено регіональним контекстом, з іншого – демонструє високий рівень відповідальності ЗВО перед освітянською спільнотою в сучасних умовах розвитку галузі і країни в цілому.

Чіткий, прозорий та доступний механізм здійснення вільного вибору здобувачами індивідуальної освітньої траєкторії. Можна вважати позитивними практиками: 1) відсутність фіксованого переліку навчальних дисциплін вільного вибору студентів, можливість щорічно їх затверджувати, враховуючи всі останні тенденції розвитку галузі; 2) передбачений університетом механізм перезарахування здобувачам результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Спостерігається активний розвиток випускової кафедри, про що свідчать звіти з наукової роботи, інформація щодо підвищення кваліфікації НПП, їх різнобічні інтереси в освітній галузі. Позитивний вплив прослідковується в результаті систематичної взаємодії випускової кафедри з роботодавцями.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Потребує більш чіткого визначення місце програми в галузевій площині Дошкільна освіта/Менеджмент.

Не всі позиції компетентностей та ПРН, зафіксовані в ОП, реалізовані у змісті робочих програм освітніх компонентів (почасти вони автоматично переносилися і не знаходили своєї реалізації в цілях, завданнях та змісті програм).

Неочевидною виступає складова системи внутрішнього забезпечення якості освіти на цій ОП в контексті залучення стейкхолдерів. Спостерігається відсутність залученості роботодавців під час проведення аудиторних занять.

Здобувачі, які вступили на загальних умовах і на умовах перехресного вступу навчаються за 1 планом, але останні зобов'язані опанувати додатковими 30 кредитами ЄКТС відповідно затвердженого додаткового плану. Проте, варто відзначити наступне: 1) тотожність вимог до вхідних компетентностей абітурієнтів, які вступають за обома схемами (виходячи із програм вступних випробувань); 2) відсутність наступності між вхідними компетентностями здобувачів, які вступили на базі освіти за іншою спеціальністю, та тими, що опановуються під час навчання за ОП: під час вступу не вимагається знань з базових фахових методик, а під час навчання формуються лише ті, які знаходяться в частині ознайомлення дітей з природою.

Спостерігається відносна можливість здобувачів в процесі «Виробничої (організаційної, управлінської) практики» набути необхідних компетентностей прицільно до ОП «Дошкільна освіта. Альтернативна дошкільна освіта» з двох причин: 1) відсутність контексту альтернативної дошкільної освіти у робочій програмі практики; 2) фактична відсутність альтернативних закладів дошкільної освіти в місті.

Більшість рекомендацій, щодо оптимізації ОП надано стейкхолдерами, які безпосередньо не представляють альтернативну дошкільну освіту, тобто є представниками «комунальних ЗДО». Не обґрунтовано закордонний досвід розробки та впровадження аналогічних ОП. Недостатній коефіцієнт академічної та професійної кваліфікації в контексті спеціальності 012 Дошкільна освіта взагалі та ОП зокрема.

Рекомендації:

1. Уточнити позиціонування ОП як такої, що реалізується в рамках спеціальності 012 Дошкільна освіта чи знаходиться на межі з спеціальністю 073 Менеджмент;
2. Залучити до удосконалення ОП практиків, які безпосередньо працюють у сфері альтернативної дошкільної освіти;
3. Розробити механізм залучення стейкхолдерів до внутрішнього забезпечення якості освіти на ОП;
4. Здійснити узгодження змісту ОК з ПРН;
5. підвищити кількість НПП, які володіють відповідними кваліфікаційними характеристика в контексті ОП «Дошкільна освіта. Альтернативна дошкільна освіта»;
6. Посилити нормативно-правовий аспект документообігу в контексті забезпечення можливості вирішення конфліктних ситуацій та проводити просвітницькі заходи із здобувачами;
7. Активізувати залучення практиків і провідних фахівців галузі до професійної підготовки фахівців;
8. Переглянути методи та форми взаємодії із здобувачами вищої освіти під час організації освітнього процесу в контексті осучаснення;
9. Внести корективи у перелік обов'язкових компонентів професійної підготовки фахівців, які вступили з інших спеціальностей, з урахуванням основних освітніх ліній інваріантного складника Державного стандарту дошкільної освіти всі базові методики дошкільної освіти;
10. Узгодити невідповідність між змістом програми додаткового вступного випробування з «Основ дошкільної педагогіки» і змістом фахової підготовки здобувачів, які вступили з інших спеціальностей;
11. Внести корективи у цілепокладання та змістове наповнення «Науково-дослідної практики з підготовкою кваліфікаційної роботи» (зменшення акценту щодо профорієнтаційної роботи);
12. Уточнити мету та зміст «Виробничої (організаційної, управлінської) практики» відповідно до кваліфікації, що отримується випускниками даної ОП (передбачити завдання щодо організації діяльності завідувача відділу (у складі управління освітою) і відповідно укласти угоди з відділами освіти);
13. Укласти угоди про співпрацю з постачальниками додаткових освітніх послуг (за відсутності альтернативних дошкільних закладів освіти в місті) з метою забезпечення здобувачів ОП базами практик прицільно до галузі альтернативної дошкільної освіти взагалі та в управлінському контексті зокрема;
14. Збільшити можливості студентів до електронного доступу до джерельної бази професійного спрямування;
15. Забезпечити дієвий механізм психологічної підтримки здобувачів вищої освіти в університеті.

4. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Факти, докази та їх аналіз:

У Стратегії розвитку Ізмаїльського державного гуманітарного університету (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/strategija-rozvytku.pdf>) зазначено, що метою його розвитку постає «створення університету нового типу через модернізацію діяльності за векторами євроінтеграційних стандартів» на основі врахування, в тому числі, зміни «сегменту освітніх послуг, попит на які обумовлений євроінтеграційними процесами, що відбуваються в Україні, та зростанням свободи вибору абітурієнтами ВНЗ» і «диференціації освітніх послуг, що є наслідком розвитку ринкових відносин в українському соціумі». З огляду на це, цілепокладання ОП «Дошкільна освіта. Альтернативна дошкільна освіта» віддзеркалює стратегію розвитку університету, яка спрямована на реалізацію його місії в умовах сьогодення: в контексті розкриття нової площини класичної спеціальності підготовки фахівців дошкільної галузі. Унікальність запропонованого підходу полягає в корекції вектору підготовки управлінця нового покоління, здатного професійно реалізуватися в умовах альтернативної дошкільної освіти. Поява ОП обумовлена результатами моніторингу локальної потреби в управлінцях, здатних організувати керівництво різноформатними закладами дошкільної освіти. Такий контекст мети ОП знаходиться у повній відповідності до визначених очікуваних результатів реалізації Стратегії Ізмаїльського державного гуманітарного університету (цитата: «Створюючи гідні та рівні умови і можливості для здобуття повноцінної освіти громадянами різних верств українського соціуму, забезпечується позитивний вплив на імідж українського Подунав'я, конкурентоздатність громадян на українському ринку праці, гармонійний розвиток особистості та її особистісно-професійний творчій самореалізації»).

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

Факти, докази та їх аналіз:

Проект ОП «Дошкільна освіта. Альтернативна дошкільна освіта» було оприлюднено на офіційному сайті ЗВО (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/11/5-obhovorenja-opp-012.pdf>) в розділі «Громадське обговорення». Проте, там відсутня таблиця з пропозиціями від стейкхолдерів (відповідність п.4.22 «Положення про організацію освітнього процесу» (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja-pro-orhanizaciju-osvitnoho-procesu-zi-zminamy2019.pdf>)). Під час інтерв'ювання переважною більшістю стейкхолдерів (представниками місцевих органів управління, керівниками та методистами комунальних закладів дошкільної освіти, здобувачами вищої освіти тощо) була висловлена схвальна оцінка щодо запровадження такої ОП не лише для регіону Подунав'я, а й всієї території країни. Відповідно до звіту про самооцінювання, подібна думка висловлена деякими роботодавцями, представниками академічної спільноти України та випускниками спеціальності 012 Дошкільна освіта Ізмаїльського державного гуманітарного університету 2018 року.

Проте, варто відзначити, що жодних документів (інших фактів), що фіксують створення робочої групи з моніторингу та перегляду ОП, її роботу та результати останньої, надано не було. Відсутність реалізованої процедури перегляду ОП експертна група констатує після спілкування із здобувачами, роботодавцями (випускники ОП відсутні за умови первинної акредитації).

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Факти, докази та їх аналіз:

Аналіз практики професійної підготовки фахівців дошкільного профілю в закладах вищої освіти країни дозволяє констатувати факт, що остання, більшою мірою, орієнтована на підготовку фахівців інтегральних спеціальностей: де до основної спеціальності 012 «Дошкільна освіта» доєднуються додаткові, зокрема «психологія», «іноземна мова», «фізичне виховання», «хореографія», «інклюзивна освіта», «логопедія», «початкова освіта» та ін. Проте, потреба ринку праці не обмежується лише окресленими поєднаннями спеціальностей – констатуємо значну необхідність у фахівцях, здатних працювати не лише у вузькоспеціалізованому напрямі, а здійснювати освітній процес та керувати ним в умовах реалізації авторських програм, інноваційних технологій та в роботі із специфічним контингентом. Саме тому звертає на себе увага дана ОП, оскільки вона дозволяє реалізувати професійну підготовку не лише в загальноальтернативних умовах, а й з урахуванням регіонального контексту: мультикультурна специфіка географічного розташування Ізмаїльського державного гуманітарного університету постає оптимальним для розвитку подібної ОП.

Відповідно до звіту про самооцінювання, під час формування цілей, програмних результатів ОП було врахований досвід інших ЗВО України (Інститут післядипломної педагогічної освіти Київського університету імені Б. Грінченка; кафедра методик та технологій дошкільної освіти Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова), про що свідчили надані експертній комісії рецензії на ОП. Також, у звіті зазначено, що викладачами випускової кафедри вивчений досвід розвитку дошкільної освіти за кордоном: Чехія, Румунія, Польща (документально досвід проходження стажування в окреслених країнах підтверджено).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).
За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Факти, докази та їх аналіз:

Відповідності ОП стандарту вищої освіти за спеціальністю 012 Дошкільна освіта (ОС магістр) немає за його відсутності. Проте, визначені в ОП програмні результати навчання відповідають дескрипторам Національної рамки кваліфікацій 8-го кваліфікаційного рівня, зокрема: інтегральна компетентність ґрунтується на здатності розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі дошкільної освіти та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог, керуючись принципами толерантної комунікації, культурної і міжкультурної взаємодії, творчої, креативної й інноваційної професійної діяльності; ПРН 1-4, ПРН 7, ПРН 8, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 14, ПРН 16-20. Варто відзначити, що велика увага під час визначення цілей,

компетентностей та результатів навчання в ОП приділено реалізації комунікації, відповідальності та автономії, що, у свою чергу, прослідковується в більшості робочих програмах навчальних дисциплін (ОК 2-6, ОК 9).

Загальний аналіз щодо Критерію 1

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1:

У цілепокладанні та змісті ОП наявна послідовна реалізація місії та стратегії університету: втілене новітнє бачення розвитку галузі дошкільної освіти в Україні.

ОП базується на регіональному контексті, основною особливістю якого є полікультурність середовища.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1:

Більшість рекомендацій щодо оптимізації ОП надано стейкхолдерами, які безпосередньо не представляють альтернативну дошкільну освіту, тобто є представниками «комунальних ЗДО».

Не обґрунтовано закордонний досвід розробки та впровадження аналогічних ОП.

Рекомендації:

- Залучити до удосконалення ОП практиків, які безпосередньо працюють у сфері альтернативної дошкільної освіти.

Рівень відповідності Критерію 1:

В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1:

ОП є унікальною, оскільки представляє прогресивну відповідь на запит ринку праці: пропонує готувати фахівців працювати в закладах освіти з нестандартними підходами та організувати їх.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Факти, докази та їх аналіз:

Загальна кількість кредитів ЄКТС в ОП становить 90, що відповідає вимогам ст. 5 Закону «Про вищу освіту». З них: 67 кредитів ЄКТС – обсяг обов'язкових освітніх компонентів, 23 кредити ЄКТС – відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти. Таким чином, ми бачимо, що дисципліни за вибором університету складають 51%, дисципліни вільного вибору студента становить 26%, а на практику відводиться 23%. Загальний обсяг дисципліни в ОП становить щонайменше 4 кредити ЄКТС. Відповідності стандарту вищої освіти не передбачено за його відсутності.

Для здобувачів, які вступили до Ізмаїльського державного гуманітарного університету для здобуття ступеня магістра на основі ОС «бакалавр» або «магістр», здобутих за іншою спеціальністю, встановлено вимоги у формі включення додаткових обов'язкових ОК до індивідуального навчального плану обсягом 30 кредитів ЄКТС (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja-pro-orhanizaciju-osvitnoho-procesu-zi-zminamy2019.pdf>), що і було зафіксовано експертною групою під час перегляду навчальних та індивідуальних планів здобувачів як денної, так і заочної форм навчання.

Зміст ОП в цілому відповідає предметній та об'єктній області спеціальності, оскільки мета ОП окреслює підготовку фахівця з широким доступом до працевлаштування, компетентного з педагогічної діяльності згідно з практико-орієнтованим підходом до розуміння вимог, що окреслюють змістове наповнення сучасної дошкільної освіти.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

ОП має чітку структуру та наявний логічний взаємозв'язок системи ОК.

Освітні компоненти в ОП взаємопов'язані та логічно структуровані в межах терміну навчання та в цілому дають змогу досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Структурованість ОП в контексті загального часу навчання відображено в графіковій навчального процесу, який відображає зведені дані про бюджет часу навчального плану спеціальності 012 Дошкільна освіта.

Аналіз матриці відповідності програмних компетентностей компонентам ОП засвідчує, що не всі прописані компетентності можливо реалізувати через зміст ОК. Наприклад, ЗК 7 складно реалізувати через ОК 1, ОК 5, ОК 7, ОК 8, ОК 10, ОК 11, зокрема через їх змістове наповнення та невідповідність ПРН.

Частково простежується невідповідність в логіці передумов для вивчення тієї чи іншої дисципліни. Наприклад, в робочій програмі навчальної дисципліни «Альтернативні моделі дошкільної освіти» (ОК 6) в якості передумов зазначені навчальні дисципліни «Дошкільна педагогіка» та «Сучасні технології навчання дітей дошкільного віку», що є дисциплінами, які викладаються на ОС «бакалавр» і такі передумови не можуть бути реалізовані у випадку, якщо здобувач вступив до Ізмаїльського державного гуманітарного університету з іншої спеціальності; подібна ситуація спостерігається і стосовно дисципліни «Організація і управління в дошкільній освіті» (ОК 3). Крім того, наявні передумови іншого порядку, зокрема в робочій програмі ОК 7, як передумови зазначені ОК 4, ОК 2 цієї ж ОП, що не

виправдано, адже вивчення ОК 7 відбувається паралельно з вивченням ОК 2, а ОК 4 передбачено в наступному семестрі.

Крім того, не всі дисципліни співвідносяться з відповідними ПРН: спостерігається вписування ПРН у робочі програми навчальних дисциплін безвідносно до змісту (ОК 2, ОК 3, ОК 4, ОК 8, ОК 9). В даному випадку йдеться про ПРН, що забезпечують ФК в контексті альтернативної дошкільної освіти і не реалізуються в тематиці робочих програм. Аналіз матриці відповідності програмних результатів навчання відповідним компонентом ОП засвідчує, що кожний ПРН охоплено змістом ОП. Відсутні ПРН, які забезпечуються виключно за рахунок дисциплін вільного вибору.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Факти, докази та їх аналіз:

Усі освітні компоненти мають безпосереднє відношення до спеціальності 012 Дошкільна освіта та повною мірою реалізують зміст кваліфікацій, що надаються відповідно до Національного класифікатора професій. Аналіз робочих програм дисциплін свідчить, що деякі ПРН, визначені в ОП, є формально перенесеними в їх зміст, наприклад, ПРН 16 в ОК 5; ПРН у ВБ 2.

ОП в частині предметної області (цитата: *«Об'єктами вивчення є менеджмент дошкільної освіти, освітня й управлінська інноватика, адміністрування в дошкільних закладах та системі дошкільної освіти»*) радше відповідає спеціальності 073 Менеджмент. Таким чином, можна стверджувати, що ОП може позиціонуватися як міждисциплінарна.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Факти, докази та їх аналіз:

Обсяг вибірових дисциплін на даній ОП відповідає вимогам законодавства і становить 25% кредитів ЄКТС від загального обсягу ОП, що відповідає вимогам п.15 частини першої статті 62 Закону України «Про вищу освіту».

Процедура обрання вибірових дисциплін зафіксована в «Положенні про формування вибірової частини навчальних планів Ізмаїльського державного гуманітарного університету» (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja-pro-formuvannja-vibirkovoyi-chastini-navchalnih-planiv11.pdf>.) та здійснюється відповідно до «Положення про систему електронного запису студентів на вивчення дисциплін вільного вибору» (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja-pro-sistemu-elektronnogo-zapisu-studentiv-na-vivchennja-disciplin-vilnogo-viboru1-2-files-merged.pdf>). Механізм вибору дисциплін є дієвим, що підтверджено під час інтерв'ювання здобувачів та представників студентського самоврядування. Вони охарактеризували можливість вибору дисциплін електронним шляхом як *«дуже зручну»*.

Обсяг дисципліни вільного вибору студента становить 3-4 кредити ЄКТС.

Блок «Вибіркові компоненти ОП» (вільний вибір студента) відповідно до ОП надає можливість вибору однієї з двох конкретних дисциплін («Моніторинг якості дошкільної освіти» / «Арт-терапія в дошкільній освіті», «Технології розвитку здібностей та обдарованості дошкільників» / «Методи та моделі інклюзивної освіти дітей дошкільної віку» тощо). Проте в ОП після переліку компонентів ОП зазначено, що переліки дисциплін вільного вибору студента щорічно затверджуються рішеннями Вченої ради університету та розміщуються на офіційному веб-сайті університету. Варто відмітити, що перелік дисциплін вільного вибору не є сталим, тобто не зафіксований в навчальному плані.

Студенти також можуть обирати сертифіковану програму з переліку, затвердженого рішенням Вченої ради університету та опанувати додаткові фахові компетентності. За словами гаранта ОП та здобувачів ЗВО не перешкоджає включенню в індивідуальну траєкторію навчання дисциплін з інших спеціальностей.

На сайті університету (<http://idgu.edu.ua/vybir-disc#section-3112>) подано більше робочих програм дисциплін вільного вибору студентів ОС «магістр», з якими здобувачі мають можливість ознайомитися у відкритому доступі. Про їх варіативність свідчать і накази по Ізмаїльському державному гуманітарному університеті. Так, згідно з наказом № 36 від 1 квітня 2019 Про перелік дисциплін вільного вибору студентів ОС «магістр» (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/04/nakaz-36-dvv-mahistr-3-sem.-denna-2019-20.pdf>) денної форми навчання на 3 семестр 2019-2020 н.р. для ОП Дошкільна освіта. Альтернативна дошкільна освіта затверджено такий перелік вибірових дисциплін: «Педагогічна інноватика» (3 кредити), «Професійна підготовка педагогів закладів дошкільної та початкової освіти до проектної діяльності» (4 кредити), «Технології розвитку здібностей і обдарованості дошкільників» (4 кредити), «Управління соціально-педагогічними проектами в закладах освіти» (4 кредити).

Для здобувачів заочної форми навчання на 3 семестр 2019-2020 н.р. згідно з наказом № 43 від 24 квітня 2019 р. (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/04/nakaz--43-dvv-mahistr-3-sem.-zv-2019-20.pdf>) затверджено такий перелік дисциплін: «Педагогічна інноватика» (3 кредити), «Професійна підготовка педагогів закладів дошкільної та початкової освіти до проектної діяльності» (4 кредити), сертифіковану програму «Соціально-педагогічне проектування в закладах дошкільної та початкової освіти», яка містить три дисципліни: «Проектування інноваційних педагогічних систем у закладах дошкільної і початкової освіти» (4 кредити), «Професійна підготовка педагогів закладів дошкільної та початкової освіти до проектної діяльності» (4 кредити), «Управління соціально-педагогічними проектами в закладах освіти» (4 кредити). Вищезазначене свідчить про реальну можливість вільного та прозорого вибору.

Здобувачі вищої освіти як денної, так і заочної форм навчання зазначили, що за змістовим наповненням вибірових дисциплін є цікавими для них, а їх кількість достатньою. Вони підтвердили всю офіційно прописану на сайті процедуру вибору: ознайомлення з робочими програмами дисциплін, зустріч з гарантом ОП, викладачами ОК, електронний етап фіксації свого вибору.

Окрім зазначених в навчальному плані обов'язкових і вибірових компонентів, здобувачам надається можливість відвідувати безкоштовні курси з української мови та додаткові платні курси з вивчення іноземних мов та ін. (<http://idgu.edu.ua/center-for-continuing-education>), розвивати свої іншомовні здібності в «Българска светлица» (<http://idgu.edu.ua/6487>), останнє є надзвичайно важливим, урахувавши регіональний контекст, а саме: полікультурність даного регіону.

Аналіз поточної документації кафедри та індивідуальних навчальних планів доводить факт реалізації індивідуальної освітньої траєкторії та повноцінну її фіксацію.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Факти, докази та їх аналіз:

В ОП передбачено освітні компоненти, які забезпечують практичну підготовку майбутніх фахівців, зокрема «Виробнича (організаційна, управлінська) практика» – 6 кредитів та «Науково-дослідна практика з підготовкою кваліфікаційної роботи» – 15 кредитів. Організація і проведення практик здійснюється згідно з програмами практик, які розміщено на сайті ЗВО (http://idgu.edu.ua/programs_of_edu_disciplines#block-18464), доведено до відома здобувачів на настановчих конференціях.

«Виробнича (організаційна, управлінська) практика» проходить у закладах дошкільної освіти, а «Науково-дослідна практика з підготовкою кваліфікаційної роботи» проводиться на базі закладів вищої освіти. Про це свідчать накази про направлення студентів на практики та угоди між Ізмаїльським державним гуманітарним університетом і ЗДО.

На окрему увагу заслуговує той факт, що «Виробничу (організаційну, управлінську) практику» здобувачі проходять на базі комунальних закладів дошкільної освіти, які працюють за державними освітніми програмами, що унеможлиблює закріплення знань та вмінь, отриманих під час опанування навчальними дисциплінами, та отримання достатнього досвіду прицільно до змісту ОП та майбутніх кваліфікаційних вимог посадових обов'язків: в контексті управлінських аспектів альтернативної дошкільної освіти. Зауважимо, що цілі та зазначені в робочій програмі даної практики компетентності, не повною мірою відповідають ОП.

За обсягом практики відповідають нормам (складають 23 % кредитів ЄКТС). За своїм змістовим наповненням практики відповідають предметній області ОП. Проте експертною групою була виявлена невідповідність між змістом виробничої практики та визначеними для неї компетентностями і ПРН. Зокрема, в змісті практики не реалізовані ФК 6, ФК 9, ФК 12, ФК 13 та ПРН 16. Щодо робочої програми з цієї практики, також спостерігається часткова невідповідність між ЗК, ФК і ПРН в програмі і в ОП (так, у робочій програмі визначені ФК 4, ФК 9, ФК 13, ФК 15, а в ОП – ФК 1, ФК 5, ФК 6, ФК 7, ФК 9, ФК 10, ФК 11, ФК 12, ФК 13, ФК 14).

Одним із основних компонентів «Науково-дослідної практики з підготовкою кваліфікаційної роботи» є проведення профорієнтаційних заходів, зокрема серед завдань визначено: *«провести профорієнтаційну роботу в загальноосвітніх та/або професійно-освітніх закладах щодо спеціальностей Ізмаїльському державному гуманітарному університеті»*. Результатом реалізації цього завдання має бути представлений доказ в переліку документації. Здійснення активної профорієнтаційної роботи під час цієї практики підтверджено здобувачами та НПП випускової кафедри під час спілкування. Експертна група не вважає виправданням *«профорієнтаційна робота є складовою роботи викладача»* і така ситуація не відповідає цілепокладанню практики та змісту компетентностей, які мають бути сформовані під час реалізації ОП взагалі.

Спостерігається невідповідність зазначеної кількості тижнів у різних компонентах навчального плану та робочої програми з даної практики (10 і 8 тижнів відповідно). Кредитний показник цієї практики однаковий в навчальному плані і в робочій програмі (15 кредитів ЄКТС). Тому встановити відповідність тижневого навантаження згідно з Положенням про організацію освітнього процесу (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja-pro-orhanizaciju-osvitnoho-procesu-zi-zminamy2019.pdf>) здобувача під час науково-дослідної практики не є можливим.

Під час виїзної експертизи ЕГ було зафіксовано, що «Науково-дослідна практика з підготовкою кваліфікаційної роботи», відповідно до навчального плану, починається з третього тижня серпня, водночас відповідно до графіку відпусток викладачів випускової кафедри та наданих завідувачем відділу навчальної та виробничої практики зведених таблиць щодо розподілу керівників практикою, на час проходження здобувачами II курсу ОП «Дошкільна освіта. Альтернативна дошкільна освіта» першого тижня практики (серпень 2019р.) частина керівників практикою знаходилася у відпустках (Лунгу Л.В., Рашидова С.С., Пенькова С.Д.) і лише один керівник практики (Іванова Д.Г.) знаходилася на робочому місці.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Факти, докази та їх аналіз:

Зміст ОП достатньою мірою забезпечує формування soft skills у здобувачів вищої освіти. Зокрема soft skills формуються під час опанування здобувачами таких освітніх компонентів, як: ОК 2, ОК 3, ОК 5, ОК 9, ОК 10, вибіркового компонентів: ВБ 1, ВБ 3 тощо, в процесі реалізації ЗК 2, ЗК 4, ЗК 5, ЗК 8.

Також підтверджено набуття соціальних навичок у здобувачів вищої освіти за ОП під час спілкування з ними та роботодавцями.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Факти, докази та їх аналіз:

Професійний стандарт зі спеціальності «Дошкільна освіта» відсутній, тому в процесі формування змісту ОП розробники орієнтувалися на Національну рамку кваліфікацій. Зміст ОП відповідає певним дескрипторам НРК (ПРН 1-2, ПРН 7, ПРН 8, ПРН 10, ПРН 12-14, ПРН 18-20). Проте, ПРН 3-6, ПРН 9, ПРН 11, ПРН 15-17 є відповідними стандарту спеціальності 073 Менеджмент. Таким чином, аналіз ПРН за ОП «Дошкільна освіта. Альтернативна дошкільна освіта» дозволяє говорити про наявні в ній міждисциплінарні результати навчання.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Обсяг освітньої програми у цілому дає змогу досягти програмних результатів навчання. Співвіднесення фактичного навантаження здобувачів без урахування практичної підготовки складає 29 % і 71 % на аудиторну і самостійну роботу відповідно, що відповідає Положенню про організацію освітнього процесу (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja-pro-orhanizaciju-osvitnoho-procesu-zi-zminamy2019.pdf>), в тому числі в контексті тижневого навантаження (не перевищує 18 годин). У графіку навчального процесу передбачено тижні самостійної роботи як для здобувачів вищої освіти денної, так і заочної форм навчання. Під час тижнів практичної підготовки і самостійної роботи аудиторні заняття не передбачені.

Під час роботи експертна група з'ясувала, що встановити фактичне навантаження під час проходження практики неможливо через неузгодженість кількості тижнів практики в навчальному плані (залежно від того, який показник брати до уваги тижневе навантаження становить 45 або 56 годин).

Під час інтерв'ювання здобувачів вищої освіти та керівників практикою в ЗДО з'ясовано, що кількості годин, поданих в навчальному плані, для практичної підготовки достатньо.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Аналіз звіту про самооцінювання та результати інтерв'ювання різних фокус-груп дозволили констатувати відсутність підготовки здобувачів за дуальною формою освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 2

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2:

Зміст ОП свідчить про уважне ставлення Ізмаїльського державного гуманітарного університету до формування в майбутніх педагогів Soft skills;
механізм здійснення вільного вибору здобувачами індивідуальної освітньої траєкторії чіткий, простий і прозорий.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2:

Невідповідність у реалізації ПРН в освітніх компонентах;
предметної області ОП певною мірою відповідає спеціальності 073 Менеджмент, що може віднести її до міждисциплінарних освітніх програм.
неточність кількісних показників практичної підготовки;
відносна можливість здобувачів в процесі «Виробничої (організаційної, управлінської) практики» набути необхідних компетентностей прицільно до ОП «Дошкільна освіта. Альтернативна дошкільна освіта» з двох причин: 1) відсутність контексту альтернативної дошкільної освіти у робочій програмі практики; 2) фактична відсутність альтернативних закладів дошкільної освіти в місті.

Рекомендації:

- Корегувати зміст ОП з огляду на звуження предметної області прицільно до галузі Дошкільної освіти або введення ОП в площину міждисциплінарних з подальшими змінами змістового наповнення та нормативного оформлення освітньої діяльності за нею;
- корегувати цілепокладання та змістове наповнення «Науково-дослідної практики з підготовкою кваліфікаційної роботи» (зменшення акценту на профорієнтаційній роботі);
- уточнити мету та зміст «Виробничої (організаційної, управлінської) практики» відповідно до кваліфікації, що отримується випускниками даної ОП;
- укласти угоди про співпрацю з постачальниками додаткових освітніх послуг (за відсутності альтернативних дошкільних закладів освіти в місті), таким чином забезпечити здобувачів ОП базами практик прицільно до галузі альтернативної дошкільної освіти взагалі та її управлінського контексті зокрема;
- у змісті виробничої практики задля повноцінної реалізації її цілепокладання передбачити завдання щодо організації діяльності завідувача відділу (у складі управління освітою) і відповідно укласти угоди з відділами освіти.

Рівень відповідності Критерію 2:

Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2:

Оскільки у предметній області ОП акцент зроблений на управлінському контексті професійної підготовки освітня програма потребує уточнення її зміст (звуження/розширення) на межі спеціальностей 012 Дошкільна освіта/073 Менеджмент, що може бути здійснене протягом року.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Правила прийому до Ізмаїльського державного гуманітарного університету розміщено у відкритому доступі на сайті ЗВО (<http://idgu.edu.ua/enrollee>). Правила прийому на ОП чіткі та зрозумілі, розроблені у повній відповідності до Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти України в 2019 році, затверджених наказом МОН України від 11.10.2018 р. №1096 та наказу МОН України від 31.05.2019 р. №760. Експертною комісією було з'ясовано, що прийом здійснюється на основі ОС «Бакалавр», ОКР «Спеціаліст», із використанням можливостей перехресного вступу. Вони не містять дискримінаційних положень.

Варто зауважити, що відсутність дискримінаційних положень виступає особливо цінною з огляду на особливості регіонального контексту.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Правилами прийому на навчання передбачено складання вступного іспиту з іноземної мови та фахового вступного випробування з «Дошкільної педагогіки» (за умови успішного проходження додаткового вступного випробування з «Основ дошкільної педагогіки» для осіб, які здобули ступінь (освітньо-кваліфікаційний рівень) вищої освіти за іншою спеціальністю (напрямом підготовки)). Програма вступного випробування з іноземної мови враховує вимоги володіння мовою на рівні B2. З метою уникнення дискримінаційних положень на сайті ЗВО розміщено програми вступних випробувань з іноземних мов (французької, німецької).

Варто зауважити, що з назви ОП «Дошкільна освіта. Альтернативна дошкільна освіта» потенційний вступник не може зрозуміти специфіки її змісту (назва ОП фігурує в розділі «Перелік спеціальностей» (<http://idgu.edu.ua/enrollee#document-14486>)). Часткову конкретизацію можна отримати в розділі «Інформаційні картки спеціальностей», проте там описано лише потенційні посадові обов'язки в рамках спеціальності «Дошкільна освіта» (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/03/kafedra-zahalnoyi-pedahohiky-doshkilnoyi-pochatkovoyi-ta-specialnoyi-osvity-doshkilna-sovita.pdf>). Відсутність детальної інформації щодо специфіки ОП «Дошкільна освіта. Альтернативна дошкільна освіта», розуміння змісту майбутніх посадових обов'язків показали під час інтерв'ювання здобувачі вищої освіти заочної форми навчання.

Передумовою для вступу на ОП, зазначеною в її профілі, не передбачено диференційованого підходу щодо вступу на умовах загального та перехресного вступу.

Не дивлячись на первинну акредитацію була спроба реалізації диференційованого підходу щодо розробки програм вступних випробувань. Проте, аналіз програм вступного фахового випробування («Дошкільна педагогіка», форма проведення: тести) та додаткового вступного випробування для вступу з іншої спеціальності («Основи дошкільної педагогіки», форма проведення: співбесіда) свідчить про тотожність переважної більшості їх змісту. Що дозволяє говорити про фактичну відсутність диференційованого підходу у вимогах до початкових вхідних компетентностей. Щодо програми додаткового фахового випробування «Основи дошкільної педагогіки» для вступників з іншої спеціальності, доцільно звернути увагу на наступні, окреслені в ній, знання вступників: загальні основи дошкільної педагогіки; завдань фізичного, розумового, морального, трудового, естетичного виховання; значення гри, основ родинної педагогіки та наступності в роботі ЗДО і школи. Список

літератури для підготовки до вступного випробування передбачає джерела прицільно з дошкільної педагогіки, причому обов'язковим компонентом професійної підготовки на ОП передбачена навчальна дисципліна «Дошкільна педагогіка». Разом з тим аналіз навчального плану для таких здобувачів вищої освіти, свідчить про відсутність наступності знаннєвої характеристики вступників в контексті спеціалізованої фахової підготовки: основним планом та додатком до нього здобувачі, які вступили з інших спеціальностей, мають можливість компенсувати базову фахову підготовку лише за 1 з 5 фахових методик дошкільної освіти – ознайомлення дітей дошкільного віку з природою (відсутня можливість опанувати базові методики з дошкільної лінгводидактики, образотворчої діяльності та логіко-математичного розвитку і платно можна пройти курс «Методика фізичного виховання в дошкільних освітніх закладах» в розділі «Курси понад обсяги, встановлені навчальним планом» (http://cno.idgu.edu.ua/offer-category/ponad_obsyag/). Така ситуація унеможлиблює отримання якісної підготовки до роботи в галузі, тим паче на керівних посадах, оскільки нівелює базову підготовку.

Крім того, в пояснювальній записці до програми вступного випробування з «Дошкільної педагогіки» серед перспектив працевлаштування прописана готовність до (*цитата*): «роботи асистента, викладача вищого навчального закладу; до проведення власної наукової роботи та керівництва науково-дослідною роботою студентів, зокрема, до написання ними курсових робіт; до організаційно-управлінської діяльності в закладах різних ланок системи дошкільної освіти; навчати студентів відповідно потреб демократичного суспільства», що не відповідає кваліфікації, яку отримують випускники даної ОП.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО регулюється «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачами Ізмаїльського державного гуманітарного університету» (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja-pro-porjadok-realizaciyi-prava-na-akademichnu-mobilnist-zdobuvachiv-izmayilskoho-derzhavnoho-humanitarnoho-universytetu.pdf>). А перезарахування вивчених дисциплін регулюються «Положенням про організацію освітнього процесу» (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja-pro-organizaciju-osvitnoho-procesu-zi-zminamy2019.pdf>). Крім того, в рамках «Стратегії інтернаціоналізації Ізмаїльського державного гуманітарного університету на 2019-2023 р. розроблено «Положення про участь здобувачів вищої освіти та професорсько-викладацького складу Ізмаїльського державного гуманітарного університету в міжнародних програмах культурного обміну, стажуваннях, практиках, волонтерських програмах тощо, спрямованих на формування і вдосконалення фахових компетентностей» (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/09/polozhennja-pro-uchast-zdobuvachiv-vyshchoyiv-sivty-ta-profesorsko-vykladackoho-skladu-idhu-v-mizhnarodnyh-prohramah-kulturnoho-obminu.pdf>).

Практики застосування правил визнання результатів навчання, здобутих в інших ЗВО, на ОП не зафіксовано.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу» (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja-pro-orhanizaciju-osvitnoho-procesu-zi-zminamy2019.pdf>) в університеті передбачено визнання ПРН отриманих в неформальній освіті. В п. 8.16, 8.17 прописані умови перезарахування: не більше 24 кредитів ЄКТС, набутих у неформальній освіті під час навчання на певному освітньому рівні (в тому числі визнаються години, здобуті під час проходження масових онлайн-курсів з наданням сертифікату). Рішення про перезарахування сертифікату приймається деканатом.

На даній ОП подібної практики не зафіксовано.

Загальний аналіз щодо Критерію 3

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3:

Документообіг в Ізмаїльському державному гуманітарному університеті зорієнтований на динамічний розвиток сучасної освіти;
можна вважати позитивною практикою можливість перезарахування результатів навчання отриманих у неформальній освіті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3:

Відсутність наступності у змісті вхідних компетентностей здобувачів, що вступають з інших спеціальностей, та компетентностей, що формуються під час фахової підготовки.

Рекомендації:

- узгодити невідповідність між змістом програми додаткового вступного випробування з «Основ дошкільної педагогіки» і змістом фахової підготовки здобувачів, які вступили з інших спеціальностей;
- внести корективи у перелік обов'язкових компонентів професійної підготовки фахівців, які вступили з інших спеціальностей, з урахуванням основних освітніх ліній інваріантного складника Державного стандарту дошкільної освіти всі базові методики дошкільної освіти.

Рівень відповідності Критерію 3:

В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3:

Зазначені у звіті недоліки не є суттєвими, хоча і вимагають термінового виправлення.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Факти, докази та їх аналіз:

В Ізмаїльському державному педагогічному університеті основними формами організації освітнього процесу відповідно до Положення про організацію освітнього процесу визначені: навчальні заняття, самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja-pro-orhanizaciju-osvitnoho-procesu-zi-zminamy2019.pdf>). Основними видами навчальних занять в Ізмаїльському державному гуманітарному університеті є: лекція, лабораторне, практичне, семінарське, індивідуальне заняття, консультація.

Експертною групою проаналізовано зміст робочих програм усіх освітніх і варіативних компонентів ОП. У цілому форми навчання і викладання сприяють досягненню ПРН. Серед методів навчання (Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання (Звіт про самооцінювання ОП)) акцент зроблено на частково-пошукових, інформаційно-комунікаційних, евристичних, проблемному навчанні, роботі в групах, дискусійній роботі, які дають змогу сформуванню ПРН 1, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 10-13, ПРН 20. Під час практик використовуються інформаційно-комунікаційні, евристичні, науково-дослідницькі методи, практична і творча діяльність. Дані методи забезпечують формування ПРН 1-4, ПРН 6, ПРН 11.

Проте під час інтерв'ювання здобувачів вищої освіти щодо використання форм, методів в організації освітнього процесу було з'ясовано, що їм не вистачає завдань практичного спрямування та застосування інноваційних технологій під час аудиторної роботи. Це підтверджують також результати анонімного опитування, які зафіксовані в протоколі засідання кафедри загальної педагогіки, дошкільної, початкової та соціальної освіти (витяг з протоколу № 6 від 3. 12. 2019 р.), де зазначено: *«організацію освіти за даною ОП характеризують недостатньо високі показники «діалогового характеру практичних занять (думка 50 % респондентів). Написання реферату вважають домінуючим завданням 79 % здобувачів. Рівень викладання на ОП на «5» відзначили 50 % здобувачів, на «4» і «3» по 25 % здобувачів. Такі результати продемонстрували здобувачі вищої освіти ОС «магістр» 5 курсу. Під час інтерв'ювання здобувачів 6 курсу серед інноваційних технологій найбільш популярними було відзначено – створення проекту. За словами здобувачів вищої освіти, методи викладання мають бути суб'єкт-суб'єктного характеру*

В Ізмаїльському державному гуманітарному університеті реалізується парадигма студентоцентрованості, зокрема під час вільного вибору теми кваліфікаційної роботи (з'ясовано під час інтерв'ювання здобувачів).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Факти, докази та їх аналіз:

В Ізмаїльському державному гуманітарному університеті нормативно-правова база, що забезпечує організацію освітнього процесу на ОП «Дошкільна освіта. Альтернативна дошкільна освіта», викладена у відкритому доступі на сайті (<http://idgu.edu.ua/ects>). Крім того, навчально-методичне забезпечення дисциплін також доступне здобувачам: розташоване на сайті ЗВО (http://idgu.edu.ua/programs_of_edu_disciplines#block-18464), тобто інформація щодо цілей, змісту, ПРН, критеріїв оцінювання знаходиться у відкритому доступі в змісті робочих програм навчальних дисциплін. Під час зустрічі із здобувачами вищої освіти було з'ясовано, що вони в доступній формі поінформовані про зміст навчання, програмні результати навчання, зокрема цю інформацію вони отримують на першому занятті з кожної дисципліни.

В Ізмаїльському державному гуманітарному університеті здійснюється онлайн-опитування магістрантів щодо їх задоволення різними аспектами освітнього процесу та якості забезпечення ОП (<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfv6gkrhmVUvSRpCQNDHLXt-QyTsp53KgA6blUtyvfY4XeGg/viewform>). Результати онлайн-опитування доводяться на кафедру і факультет (Гарантом ОП були надані результати опитування). Здійснюється обговорення результатів опитування здобувачів на засіданні кафедри загальної педагогіки, дошкільної, початкової та спеціальної освіти (Гарантом ОП надано витяг з протоколу засідання).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

В Ізмаїльському державному гуманітарному університеті під час реалізації ОП Дошкільна освіта. Альтернативна дошкільна освіта поєднуються навчання і дослідження. В освітній процес включено дисципліни, які передбачають реалізацію дослідницьких компетентностей здобувачів освіти («Методологія та організація наукових досліджень», «Методологічні засади соціально-педагогічного проектування», «Науково-дослідна практика з підготовкою кваліфікаційної роботи»).

Тематика кваліфікаційних робіт відповідає змісту ОП («Формування управлінської культури керівників закладів дошкільної освіти», «Сутність та зміст професійної діяльності керівника закладу дошкільної освіти», «Інноваційна діяльність керівника закладу дошкільної освіти», «Інноваційні технології управління закладом освіти для дітей дошкільного віку» тощо).

Загалом, в університеті з 2015 р. працює Студентське наукове товариство (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja-pro-studentske-samovrjaduvannja.pdf>). Результати наукових досліджень здобувачів спрямовані на виконання кваліфікаційної роботи, апробовані під час конференцій (Всеукраїнська науково-практична конференція «Науковий пошук студентів XXI ст.: сучасні проблеми та тенденції розвитку гуманітарних і соціально-економічних наук» 2018 р., 2019 р., м. Ізмаїл; Всеукраїнська студентська науково-практична конференція «Пріоритетні напрями європейського наукового простору: пошук студента» 2018 р., 2019 р.) у доповідях різної тематики («Альтернативні заклади дошкільної освіти у вимірах інноваційної педагогіки (Каракаш В. У курс, науковий керівник: Іванова Д.Г.); «Форми та методи гендерної соціалізації дошкільників в умовах альтернативного закладу дошкільної освіти» (Марінова О. У курс, науковий керівник: Іванова Д.Г. та ін.). Результати наукового пошуку здобувачів були оприлюднені в публікаціях здобувачів другого освітнього рівня Н.Башлі, Т.Дудченко, М.Дімброва (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/01/maket-15.05.2019.pdf>).

При кафедрі, як засвідчила гарант програми, функціонують проблемні гуртки, напрями діяльності яких відповідають змісту ОП («Залучення дітей дошкільного віку в умовах багатокультурного середовища», керівник: А. С. Шевчук), «Дошкільна освіта в Українському Подунав'ї», керівник: Т.М. Житомирська).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Факти, докази та їх аналіз:

В Ізмаїльському державному гуманітарному університеті здійснюється моніторинг, періодичний перегляд освітніх програм, проводиться експертна оцінка якості освітніх програм відповідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Ізмаїльського державного гуманітарного університету (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja-pro-systemu-vnutrishnoho-zabezpechennja-jakosti-osvitnoyi-dijalnosti-ta-jakosti-vyshchoyi-osvity-idhu-zi-zminamy.pdf>). Оновлення змісту робочих програм регулюється відповідно до Положення про навчально-методичне забезпечення освітнього процесу в Ізмаїльському державному гуманітарному університеті (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja-pro-navchalno-metodychne-zabezpechennja.pdf>).

З метою забезпечення можливості оновлення змісту ОП в Ізмаїльському державному гуманітарному університеті передбачено варіативність вибіркової компоненти навчального плану (щорічний перегляд ДВВС).

Навчальні дисципліни на цій ОП вперше апробуються.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

В Ізмаїльському державному гуманітарному університеті навчання, викладання та наукові дослідження в межах ОП пов'язується з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО відповідно до Стратегії інтернаціоналізації Ізмаїльського державного гуманітарного університету на 2018-2022 рр. (<http://idgu.edu.ua/wpcontent/uploads/2016/06/strategija-internacionalizaciyi-idhu.pdf> (підтверджено під час зустрічей із адміністрацією університету, гарантом програми). Здобувачі вищої освіти і НПП мають необмежений доступ до таких баз даних: Web of Science, Scopus; періодичних наукових видань англійською мовою відповідного профілю (<http://lib.idgu.edu.ua>).

Здобувачам вищої освіти на даній ОП пропонується для вивчення вибіркова дисципліна «Педагогічні основи міжкультурної компетентності».

Інтернаціоналізації в межах ОП сприяють також публікації НПП (Іванова Д.Г. «Освітні парадигми крос-культурної комунікації педагога у світлі тенденцій інтернаціоналізації та глобалізації суспільства») і здобувачів освіти в Науковому віснику Ізмаїльського державного гуманітарного університету, публікації в наукових виданнях університетів-партнерів, участь у міжнародних конференціях відповідно до Угод щодо академічного обміну та проведення навчальних практик з Галацьким університетом «Дунеря де Жос» (Universitatea Dunarea de Jos din Galați, Румунія), Кишинівським педагогічним університетом імені І. Крянге (Universitatea Pedagogică de Stat. (<http://idgu.edu.ua/science#section-834>)). Викладачі випускової кафедри проходять стажування в університетах-партнерах (Грамастик Н.В. в рамках II Міжнародної науково-практичної конференції «Єдиний освітній простір: Україна-ЄС», Хорватія-Італія); Житомирська Т.М. «Internationalization of the education process», Польща).

Загальний аналіз щодо Критерію 4

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4:

Учасники освітнього процесу на достатньому рівні поінформовані про зміст, програмові результати навчання на даній ОП;
велика увага в Ізмаїльському державному гуманітарному університеті приділяється запровадженню інтернаціоналізації;
в контексті змісту ОП процес навчання поєднано з дослідницькою діяльністю здобувачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4

На низькому рівні використання інноваційних технологій в освітньому процесі ЗВО.
Рекомендації:
- переглянути методи та форми взаємодії із здобувачами вищої освіти під час організації освітнього процесу.

Рівень відповідності Критерію 4:

В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4:

Загалом простежується відповідність ОП четвертому критерієві. Наявні недоліки є несуттєвими.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Факти, докази та їх аналіз:

У нормативно-правовій базі Ізмаїльського державного гуманітарного університету питання форм контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти регулюється Положенням про організацію освітнього процесу (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja-pro-orhanizaciju-osvitnoho-procesu-zi-zminamy2019.pdf>). Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти включає вхідний, поточний, проміжний, підсумковий семестровий, відстрочений, ректорський контролю знань та підсумкову атестацію здобувачів вищої освіти. Основними формами оцінювання знань здобувачів вищої освіти визначено поточний, проміжний та підсумковий семестровий контролю.

Експертною групою проаналізовано зміст робочих програм усіх освітніх компонентів ОП і зафіксовано, що форми контрольних заходів (форми поточного, проміжного, підсумкового контролю) представлено в усіх робочих програмах, які знаходяться на сайті університету у відкритому доступі. Критерії оцінювання ПРН є зрозумілими, доступно також висвітленими в робочих програмах дисциплін, програмах практик. Під час інтерв'ювання здобувачі вищої освіти підтвердили цю інформацію. Здобувачі відзначили, що інформація про контрольні заходи з дисциплін та критерії оцінювання подається на першому занятті. Наголосили на об'єктивності оцінювання.

В Ізмаїльському державному гуманітарному університеті було проведено опитування щодо об'єктивності та прозорості системи оцінювання здобувачів. Це підтверджують результати анонімного опитування, які зафіксовані у витязі з протоколу кафедри загальної педагогіки, дошкільної, початкової та соціальної освіти (витяг з протоколу № 6 від 3. 12. 2019 р.), в якому зазначено, що об'єктивність та прозорість оцінювання на «5» відзначили 81 % респондентів, на «4» – 19 % здобувачів освіти.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Факти, докази та їх аналіз:

Відповідність вимогам СВО не передбачено за його відсутності. В ОП та навчальному плані визначено такі форми підсумкової атестації здобувачів вищої освіти: Атестаційний екзамен з менеджменту дошкільної освіти та організації альтернативної дошкільної освіти (3 семестр); Захист кваліфікаційної роботи (3 семестр). Програми підсумкової атестації у відкритому доступі відсутні та не були надані.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Правила проведення контрольних заходів є чіткими, зрозумілими та доступними для всіх учасників освітнього процесу через «Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти в умовах ЄКТС» (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja-pro-porjadok-ocinjuvannja-rivnja-navchalnyh-dosjahnen-zminy-12.11.pdf>). В ньому визначено систему оцінювання в університеті (результати навчання з освітніх компонентів оцінюються за 100-бальною шкалою (від 1 до 100) з переведенням в оцінку за традиційною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» – для семестрових екзаменів, курсових робіт (проектів) і виробничих практик; «зараховано», «не зараховано» – для заліків і навчальних практик) (п.5; п.6), процедуру повторного перескладання (п.8). Чітко прописано процедуру оскарження результатів контрольних заходів (п.6.13).

У звіті самооцінювання зазначено, що фактів оскарження контрольних заходів на ОП не зафіксовано, що і підтверджено під час інтерв'ювання здобувачів вищої освіти. Об'єктивність екзаменаторів під час контрольних заходів також підтвердили здобувачі освіти.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Факти, докази та їх аналіз:

Політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності представлено в Кодексі академічної доброчесності Ізмаїльського державного гуманітарного університету (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti-idgu.pdf>). Щороку в Ізмаїльському державному гуманітарному університеті проходить «Тиждень академічної доброчесності» – комплекс заходів щодо популяризації принципів академічної доброчесності в освітньому середовищі. Заходи проводяться координатором від університету в Проекті сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP) В. Дроздовим та О. Урсол спільно з Центром академічного письма Ізмаїльського державного гуманітарного університету, що було і підтверджено під час спілкування із адміністрацією університету, гарантом програми, викладачами на ОП, здобувачами вищої освіти та студентським самоврядуванням.

Здобувачі вищої освіти на ОП підтвердили, що для них В. Дроздовим (начальник навчально-методичного відділу) було проведено тренінг-семінар з академічного письма, під час якого вони отримали практичні поради щодо написання академічних текстів, ознайомились з особливостями наукового стилю та правилами комунікативної поведінки під час презентації результатів наукового дослідження. Про правила доброчесності здобувачам постійно нагадують викладачі, гарант ОП.

В університеті здійснюється перевірка наукових робіт (кваліфікаційних) робіт на плагіат через базу даних Університету в системі «Unicheck» (<https://unicheck.com/>). Із правилами і процедурою перевірки студенти ознайомлені. Інформацію розміщено на сайті університету (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja-pro-systemu-zapobihannja-ta-vyjavlennja-akademichnoho-plahiatu-zi-zminamy.pdf>).

При чому, повторна перевірка через систему «Unicheck», за словами здобувачів вищої освіти, є платною.

Ситуацій порушення академічної доброчесності серед здобувачів ОП та викладачів, які працюють на цій ОП, не було зафіксовано.

Загальний аналіз щодо Критерію 5

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5:

Значна увага в університеті приділяється політиці і процедурам дотримання академічної доброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5:

Рекомендації:

- висвітлювати на сайті ЗВО результати проміжної, семестрової та державної атестації здобувачів вищої освіти.

Рівень відповідності Критерію 5:

В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5:

Загалом простежується відповідність ОП критерієві.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Аналіз навчального плану та звіту про самооцінювання дозволяє констатувати, що 87% загальної кількості кредитів ЄКТС обов'язкових навчальних дисциплін викладається штатними викладачами університету.

Аналіз документації свідчить про неповну відповідність кваліфікаційних характеристик НПП змісту дисциплін, що забезпечують ОП. З 7 науково-педагогічних працівників, які викладають обов'язкові фахові навчальні дисципліни, лише 2 мають освіту за спеціальністю 012 Дошкільна освіта (Житомирська Т.М.: базова освіта та стажування за відповідною спеціальністю; Шевчук А.С.: захищено дисертацію за відповідною спеціальністю, звання за атестатом «доцент кафедри теорії і методики психології, дошкільної освіти та родинного виховання»). Ще 3 штатних співробітника (Звекова В.К., Іванова Д.Г., Рашидов С.Ф.), маючи освіту та науковий ступінь з інших педагогічних спеціальностей, пройшли у 2016-2017 рр. стажування за спеціальністю 012 Дошкільна освіта. Крім того, всупереч зазначеним відомостям у звіті про самооцінювання щодо результатів професійної діяльності відповідно до пункту 30 Ліцензійних умов, нами не були знайдені підтвердження співвіднесення деяких пунктів до спеціальності 012 Дошкільна освіта та ОП зокрема (наприклад, п.3 у Рашидова С.Ф.: не знайдено відомостей щодо виданого підручника чи навчального посібника окресленого змісту). В переліку НПП, які забезпечують ОП зазначені Біла О.О. і Богданець-Білоskalенко Н.І., які не мають освіти за спеціальністю, проте, варто відзначити, наявні наукові дослідження і публікації в цій сфері (в тому числі посібники).

Варто відзначити, що позиціонування випускника даної ОП як «Менеджера дошкільної освіти» накладає додаткові вимоги до академічної та/або професійної кваліфікації викладачів. З цієї точки зору, відзначаємо, що жоден співробітник кафедри не має базової освіти, дотичної до спеціальності 073 Менеджмент, проте серед працівників випускової кафедри є два викладача, які пройшли стажування із зазначеної спеціальності у 2016р. (Звекова В.К., Іванова Д.Г.).

Крім того, не всі дисципліни співвідносяться з відповідними ПРН: спостерігається вписування ПРН у робочі програми навчальних дисциплін безвідносно до змісту (ОК 2, ОК 3, ОК 4, ОК 8, ОК 9). В даному випадку йдеться про ПРН, що забезпечують ФК в контексті альтернативної дошкільної освіти і не реалізуються в тематиці робочих програм. Наприклад, в ОК 2 зафіксовані ФК 8, ФК 9, ФК 10, ФК 11, ФК 12, що присвячені організаційно-координаційним аспектам впровадження альтернативної дошкільної освіти, а теми, передбачені робочою програмою, наступні: *Педагогічна інноватика в освіті; Інноваційні процеси в системі освіти; Зміст інноваційної діяльності вчителя; Інновації у змісті та технологіях навчання; Педагогічна неологія як наука про створення нового у педагогіці; Наукова педагогічна творчість як основа створення інновацій; Форми, методи та прийоми розвитку творчого мислення фахівців; Інноваційний потенціал педагогічних технологій; Інтерактивні технології навчання у розвитку творчої особистості фахівця*. Виявлена, також, безвідносність ПРН і змісту робочої програми на фоні невідповідності змісту ОП (ОК 7). Так, в робочій програмі навчальної дисципліни «Професійна діяльність вихователя в альтернативному закладі дошкільної освіти» зазначені ФК 1, ФК 4, ФК 7, ФК 10, ФК 12, що носять виключно управлінський характер, а тематичний контекст ОК виглядає наступним чином: *Українське законодавство та нормативно-правові акти в галузі альтернативної*

освіти; Характеристика альтернативної освіти в Україні; Альтернативні заклади як кадровий та навчально-методичний ресурс дошкільної освіти; Класифікація порушень психофізичного розвитку у дітей в Україні та в розвинених країнах світу; Основні напрями модернізації освітньої галузі; Огляд сучасних українських та міжнародних досліджень у галузі альтернативної освіти; Роль батьків у процесі виховання в альтернативному дошкільному закладі; Партнерство між родиною і школою як необхідна передумова успішного виховання дитини. Права батьків. Причому розкриття змісту тем безвідносно до їх тематичного плану дисципліни.

У відомостях про самооцінювання надана інформація відносно лише тих НПП, які забезпечують обов'язкові навчальні дисципліни.

Загальний аналіз рівня професійної та академічної кваліфікації викладачів випускової кафедри дозволяє констатувати їх безперервне професійне зростання (регулярні підвищення кваліфікації/стажування, в тому числі закордонні).

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Процедури конкурсного добору викладачів зафіксовані в документах, які оприлюднено на сайті ЗВО: «Положення про порядок обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників Ізмаїльського державного гуманітарного університету» (http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja___pro-porjadok-obrannja-ta-prijnjattja-na-robotu-naukovo-pedahohichnyh-pracivnykiv-2019.pdf). У термін дії ОП не проводився конкурс на заміщення вакантних посад.

Не потребує наведення фактів в умовах первинної акредитації.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час спілкування із науково-педагогічними працівниками та здобувачами було з'ясовано, що роботодавці залучені до організації освітнього процесу, зокрема до проведення майстер-класів, семінарів-практикумів. Наприклад, був проведений майстер-клас «Творче письмо: як написати казку. Казка в роботі з дітьми» в режимі скайп-конференції (провела відома українська письменниця з Тернополя, член Національної спілки письменників України, заступник головного редактора видавництва «Мандрівець», керівник креат-студії «ПРИСКА» Ірина Мацко 26.04.2019 в рамках Міжнародної науково-практичної конференції «Соціальне партнерство в інклюзивній освіті: акмеологічні засади, сучасні реалії») (<http://idgu.edu.ua/15230>). Згадувалися, також, майстер-класи Дімітрової О.К., методиста ДНЗ № 34 «Дельфінятко», присвячені застосуванню мнемотехнік, що, під час особистої зустрічі, було підтверджено самою Дімітровою О.К. Завідувачем випускової кафедри відзначена активна участь в роботі зі студентами Сиротич Н.Б., керівника Центру для дітей та сімей Благодійного фонду «Карітас-Київ» (контекст – арт-терапія в роботі з дітьми).

У звіті про самооцінювання зазначено, що роботодавці беруть активну участь під час проведення практик, що було підтверджено ними під час інтерв'ювання. Хоча, варто відзначити той факт, що на території м. Ізмаїл наявні лише комунальні заклади дошкільної освіти, серед яких немає установ, діючих за альтернативними програмами. Крім того, там же зазначено, що *«роботодавці виступають стейкхолдерами, ведеться співпраця з міським відділом освіти, закладами дошкільної освіти, представники яких присутні під час захисту виробничої (організаційної, управлінської) практики, а також на підсумковій атестації, яка проводиться публічно у формі захисту кваліфікаційних робіт»*, що ілюструє загальну практику університету, але не може бути зазначено як факт відповідно ОП, оскільки дана акредитація є первинною.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Факти, докази та їх аналіз:

Зі слів здобувачів, які навчаються за ОП «Дошкільна освіта. Альтернативна дошкільна освіта», і роботодавців, які були присутні на зустрічі, останні не залучені до проведення аудиторних занять.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Факти, докази та їх аналіз:

Ізмаїльський державний гуманітарний університет стимулює професійне зростання своїх працівників через систему рейтингового оцінювання, що регламентована такими документами: «Корпоративний стандарт наукової діяльності співробітників Ізмаїльського державного гуманітарного університету» (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/korporatyvnyj-standart-naukovoyi-dijalnosti-spivrobotnykiv-idhu.pdf>), «Положення про систему рейтингового оцінювання професійної діяльності науково-педагогічних працівників» (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja-pro-systemu-rejtynhovoho-ocinjuvannja-npp-zi-zminamy-sajt.pdf>), «Положення про визначення рейтингу кафедр Ізмаїльського державного гуманітарного університету» (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja-pro-vyznachennja-rejtynhu-kafedr-sajt-.pdf>).

НПП випускової кафедри регулярно проходять підвищення кваліфікації/стажування. Зокрема, у 2018 р. 12 співробітників пройшли стажування з актуальних питань логопедичної роботи, освітньої інтеграції та інклюзивного навчання; у 2019 р. 4 співробітника пройшли стажування в Україні і 6 – закордоном. За час реалізації ОП лише 1 викладач пройшов стажування в контексті спеціальності 012 Дошкільна освіта (Рашидова С.С.).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Факти, докази та їх аналіз:

Стимулювання розвитку педагогічної майстерності НПП регламентується «Положенням про систему рейтингового оцінювання професійної діяльності науково-педагогічних працівників» (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja-pro-systemu-rejtynhovoho-ocinjuvannja-npp-zi-zminamy-sajt.pdf>), «Положенням про визначення рейтингу кафедр Ізмаїльського державного гуманітарного університету» (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja-pro-vyznachennja-rejtynhu-kafedr-sajt-.pdf>). За результатами 2019 року випускова кафедра посіла II місце в рейтинзі кафедр університету.

Зі слів керівника ЗВО, гаранта ОП фінансовий складник стимулювання професійного зростання НПП реалізується відповідно до нормативно-правової бази університету.

Загальний аналіз щодо Критерію 6

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6:

В Ізмаїльському державному гуманітарному університеті взагалі та на випусковій за ОП кафедрі наявна активна система професійного розвитку НПП через стажування та підвищення кваліфікації.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6:

Недостатній коефіцієнт академічної та професійної кваліфікації в контексті спеціальності 012 Дошкільна освіта взагалі та ОП зокрема;
відсутність роботодавців під час проведення аудиторних занять;
зміст не всіх навчальних дисциплін співвідноситься з окресленими у відповідних робочих програмах ФК та ПРН (автоматичне перенесення з ОП).

Рекомендації:

- активізувати залучення практиків і провідних фахівців галузі до професійної підготовки фахівців;
- підвищити кількість НПП, які володіють відповідними кваліфікаційними характеристика в контексті ОП «Дошкільна освіта. Альтернативна дошкільна освіта» та/або з відповідним акцентом на спеціальність Менеджмент;
- внести корективи в зміст навчальних дисциплін, узгодити співвідношення ОК з ФК та ПРН.

Рівень відповідності Критерію 6:

В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6:

Недоліки є і потребують негайного виправлення.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Фінансові ресурси ОП формуються за рахунок загального та спеціального фондів. Фінансова діяльність університету висвітлена на сайті ЗВО, зокрема подано звіти про надходження та використання коштів загального фонду та коштів, отриманих як плата за послуги станом на 1 жовтня 2019 р. (http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/2_2201160-pidhotovka-kadriv-vyshchymy-navchalnymy-zakladamy-iii-i-iv-rivniv-akredytaciyi-2019-2d.pdf), аналіз яких свідчить про наявність видатків на предмети, матеріали, обладнання та інвентар (57395,00 грн) та продукти харчування (1194404,00 грн).

Ізмаїльський державний гуманітарний університет розташований у трьох корпусах, проте організація освітнього процесу, за свідченням гаранта, на даній ОП здійснюється в корпусі № 1 (вул. Респіна, 12). На території студмістечка знаходяться приміщення для навчальних занять, гуртожитку, спортивні майданчики, стадіон тощо. В навчальному корпусі багато великих аудиторій, в тому числі мультимедійний та комп'ютерний класи, в яких встановлено новітнє програмне забезпечення, проектори, сучасне аудіоприладдя. Користування комп'ютерними класами під час навчальних занять безоплатне.

Здобувачі вищої освіти мають можливість користуватися соціальною інфраструктурою: двома гуртожитками, в яких на I поверсі знаходяться невеликі, різної спрямованості, спортивні зали (боксерський, тренажерний, легкоатлетичні тощо); навколо навчального та житлового корпусів розташовані тренажерний спортивний майданчик, огорожений парканом волейбольний майданчик, стадіон; відкритий коворкінг простір тощо.

Гуртожитки знаходяться поруч з навчальним корпусом і, відповідно до свідчень працівників університету та здобувачів, повністю задовольняють потребу в житлі для іногородніх. Хоча експертна група звернула увагу на невелику кількість плит для приготування їжі (4 на 50 осіб) та душові кімнати, розташовані на I поверсі п'ятиповерхової будівлі з режимом роботи 3 рази на тиждень по 4 години. Їдальня під час виїзної експертизи знаходилася на ремонті, а комерційне кафе зачинене.

Загалом, фінансові та матеріально-технічні ресурси достатньою мірою можуть забезпечити досягнення здобувачами цілей ОП та професійного формування.

Аналіз бібліотечного забезпечення в контексті спеціальності 012 Дошкільна освіта свідчить про достатню кількість періодичних, навчально-методичних видань та професійно доцільних художніх творів. Проте, забезпечення літературою в рамках ОП відносно: електронна база бібліотеки Ізмаїльського державного гуманітарного університету не знаходить жодного документа на запит «альтернативна освіта». Підтвердилися дані щодо «бібліотека університету має доступ до наукових баз даних SCOPUS (наказ МОН № 1213 від 06.11.2018) та Web of Science (договір з Державною науково-технічною бібліотекою України про забезпечення доступу до електронної наукової бази даних Web of Science в режимі онлайн)».

Викладачами кафедри дошкільної, початкової та спеціальної освіти відбувається періодичне наповнення репозитарію власною навчально-методичною та науковою літературою в контексті ОП (наприклад, видання проф. Білої О. О. «Соціально-педагогічне проектування в закладах дошкільної, початкової та позашкільної освіти (контекст університетської підготовки соціологів): навч.-метод. посіб. для студентів пед. закл. вищ. освіти, для керівників освіт. закл., соц. служб для дітей і молоді, для вчителів поч. шк.,

вихователів, спец. педагогів, для соц. педагогів, практик. психологів закл. освіти, для лідерів молодіж. об-нь, учнів. (студент.) самоврядування, для учасників волонтер. рухів, громад. спільнот» та ін.).

Університет видає збірник наукових праць «Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету», який включено до переліку наукових фахових видань України в галузі «Педагогічні науки», «Історичні науки», «Філологічні науки» (Наказ МОН України від 10.05.2017 р. № 693); збірник студентських наукових робіт «Науковий пошук студента: сучасні проблеми та тенденції розвитку гуманітарних і соціально-економічних наук».

Навчально-методичне забезпечення ОП достатньою мірою спрямоване на досягнення визначених ОП цілей та ПРН завдяки змістовому наповненню та врахуванню сучасних тенденцій розвитку галузі 012 Дошкільна освіта. Всі складники навчально-методичного забезпечення обговорюються та затверджуються кафедрою загальної педагогіки, дошкільної, початкової та спеціальної освіти, науково-методичною радою педагогічного факультету, навчально-методичною радою ЗВО.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Ізмаїльський державний гуманітарний університет достатньою мірою забезпечує можливість здобувачів задоволення їх потреб щодо отримання вищої освіти на безоплатній основі: доступ до бібліотечних фондів, пошуку в бібліотеці Інтернет-джерел, оснащених комп'ютерною технікою класів, перевірки кваліфікаційних робіт на плагіат. Безоплатним є і проходження практики здобувачами ОП. Все підтверджено під час зустрічей з керівником ЗВО, гарантом ОП, представниками студентського самоврядування, здобувачами та безпосереднього огляду матеріально-технічної бази університетського містечка.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Факти, докази та їх аналіз:

Колектив університету постійно працює над захищеністю освітнього середовища: зокрема, регулярно проводяться різні заходи щодо хорони праці (Місячник з охорони праці, кураторські години, тренінги з надання первинної медичної допомоги тощо (<http://idgu.edu.ua/?s=%D0%BE%D1%85%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%BD%D0%B8+%D0%BF%D1%80%D0%B0%D1%86%D1%96>). Аналіз ресурсної бази свідчить про достатню забезпеченість освітнього середовища: дотримуються санітарно-гігієнічні норми в навчальних приміщеннях та будівлі гуртожитків, наявна велика кількість спортивних майданчиків (в закритих приміщеннях та на відкритому повітрі). Підтвердженням дієвості системи підтримки здоров'я здобувачів є їх свідчення щодо відвідування спортивних секцій та демонстрація нагород за перемоги в змаганнях. На окрему увагу заслуговує система перевірки фізичного стану здобувачів відповідно до «Порядку проведення щорічного оцінювання фізичної підготовленості здобувачів вищої освіти Ізмаїльського державного гуманітарного університету» (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/porjadok-ocinjuvannja-fk.pdf>).

В Ізмаїльському державному гуманітарному університеті існує психологічна служба («Положення про соціально-психологічну службу Ізмаїльського державного гуманітарного університету» (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja-ps.pdf>)). Офіційно служба почала працювати не так давно, але, за свідченнями здобувачів, регулярно проводяться заходи психологічного характеру. Наприклад, 10.10.2019 р. за участі здобувачів вищої освіти

другого освітнього рівня відбувся круглий стіл «Психологія здоров'я», присвячений Міжнародному дню психічного здоров'я (захід був відкритий для всіх охочих). Під час спілкування зі студентами з'ясовано, що студенти не знають про існування соціально-психологічної служби, проте під час спілкування здобувачі зазначили, що «можуть в будь-який момент звернутися до викладачів кафедри психології і отримати допомогу».

На поліпшення умов здобувачів зорієнтовані також і анонімні електронні опитування студентської аудиторії щодо їх задоволеності в тому числі і умовами перебування у ЗВО.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

Для інформування вступників і всіх учасників освітнього процесу створено сайт ЗВО, який повною мірою насичений різноплановою інформацією щодо життєдіяльності університету. В кожного підрозділу є своя сторінка, нормативно-правова база мобільно оновлюється, на сайті відбувається динамічне висвітлення всіх заходів, що відбуваються. Крім новин та висвітлення подій, що відбулися, сайт наповнений поточними документами, що покликані організувати освітній процес. Така ситуація дозволяє спостерігати за всіма подіями життя університету.

Освітня підтримка здобувачів здійснюється у контексті питань, що безпосередньо стосується організації навчання і викладання, зокрема вона належно забезпечується навчально-методичним відділом університету, деканатами, гарантом ОП, кураторами академічних груп. На засіданнях вченої ради факультету і засіданнях кафедри аналізуються результати заліково-екзаменаційних сесій, рівень успішності, шляхи її підвищення в студентів усіх курсів.

Окрім документів, що регламентують освітню діяльність закладу, в університеті працює електронний журнал з функцією одностороннього чату, через який викладачі передають завдання та повідомлення в групу. Консультування здобувачів вищої освіти відбувається з питань працевлаштування, соціальних та побутових проблем. В Ізмаїльському державному гуманітарному університеті працює психологічна служба, яка в разі потреби може надавати здобувачам психологічну підтримку. (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja-ps.pdf>).

Під час спілкування експертної групи зі здобувачами та представниками студентського самоврядування було з'ясовано, що значна роль в освітньому процесі в ЗВО відводиться розвиткові студентського самоврядування.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

Реалізація права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами в Ізмаїльському державному гуманітарному університеті регламентовано п.14 «Положення про організацію освітнього процесу» (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja-pro-orhanizaciju-osvitnoho-procesu-zizminamy2019.pdf>). Один із входів у будівлю університету оснащений мобільним пристроєм для підняття по сходах осіб на візках.

Серед здобувачів ОП немає осіб з особливими освітніми потребами.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є

доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Нормативно-правова база Ізмаїльського державного гуманітарного університету в контексті політики і процедури вирішення конфліктних ситуацій представлена «Положенням про апеляційну комісію Ізмаїльського державного гуманітарного університету» (<http://idgu.edu.ua/enrollee#document-5528>), яке покликане вирішувати спірні питання під час вступної кампанії.

В університеті діє Антикорупційна програма (<http://idgu.edu.ua/university#popup-7578>), хоча варто відмітити, що остання інформація в даному контексті датована 2016 роком.

Випадків дискримінації, корупційних дій або сексуальних домагань, за словами здобувачів та представників студентського самоврядування, на ОП не було. Опитування ж показало, що студенти вважають, що за будь-яких конфліктних ситуацій потрібно звертатися до куратора.

Загальний аналіз щодо Критерію 7

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7:

ОП забезпечено відповідними матеріальними ресурсами, які спрямовані на досягнення цілей та програмних результатів навчання;
значна увага приділяється підтримці здоров'я здобувачів вищої освіти в університеті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7:

Низька обізнаність студентів щодо врегулювання конфліктних ситуацій.

Рекомендації:

- Посилити нормативно-правовий аспект документообігу в контексті забезпечення можливості вирішення конфліктних ситуацій та проводити просвітницькі заходи із здобувачами.
- Збільшити можливості студентів до електронного доступу до джерельної бази професійного спрямування.
- Забезпечити дієвий механізм психологічної підтримки здобувачів вищої освіти в університеті.

Рівень відповідності Критерію 7:

В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7:

Загалом ситуація в Ізмаїльському державному гуманітарному університеті відповідає критерію 7 за умови усунення незначних недоліків.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Механізм розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм регулюється такими положеннями: «Положенням про організацію освітнього процесу в Ізмаїльському державному гуманітарному університеті» (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja-pro-orhanizaciju-osvitnoho-procesu-zi-zminamy2019.pdf>) (п. 4), «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Ізмаїльського державного гуманітарного університету» (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja-pro-systemu-vnutrishnoho-zabezpechennja-jakosti-osvitnoyi-dijalnosti-ta-jakosti-vyshchoyi-osvity-idhu-zi-zminamy.pdf>) (п.2), «Положенням про раду з якості вищої освіти Ізмаїльського державного гуманітарного університету» (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/1polozhennja-pro-radu-z-jakosti-vyshchoyi-osvity-idhu.pdf>).

Про перегляд ОП свідчить наявний у відкритому доступі на сайті університету проект ОП (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/11/5-obhovorennya-opp-012.pdf>), який зазнав суттєвих змін у затвердженій ОП. Проте, всупереч п.4.22 «Положення про організацію освітнього процесу» таблиця пропозицій щодо внесення змін в ОП за результатами громадських обговорень, за результатами спілкування з гарантом ОП відсутня. Крім того, відповідно до п.2.13 Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти «*Моніторинг та перегляд освітніх програм та навчальних планів здійснюється робочими групами, які формуються окремо за кожною спеціальністю (спеціалізацією) на період проведення процедур зовнішнього оцінювання освітніх програм (акредитація, ліцензування) або самооцінювання чи інших процедур, які потребують перегляду освітніх програм*», проте експертною групою про створення, склад та діяльність такої групи щодо перегляду ОП під час самооцінювання гарант надати інформації не зміг.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

В Ізмаїльському державному гуманітарному університеті регулярно проводяться опитування студентів щодо якості викладання та навчання. Опитування відбувається в онлайн-режимі: Анкета «Викладач очима студента» (<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfv6gkrhmVUvSRpCONDHLXt-QyTsp53KgA6blUtyvfvY4XeGg/viewform>). Результати цього анкетування викладаються у відкритий доступ: зокрема аналіз проведеного анкетування здобувачів у 2018-2019 н.р. знаходиться на сайті ЗВО (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/09/analiz-onlajn-anketuvannja.pdf>). Експертною групою були проведені опитування здобувачів вищої освіти щодо змісту навчання і викладання, що дозволили констатувати факт їх часткового задоволення якістю взаємодії з викладачами в освітньому процесі (підтвердженням цьому є проведене анкетування здобувачів в Ізмаїльському державному гуманітарному університеті, аналіз самих анкет, опрацювання їх результатів та обговорення на засіданнях випускової кафедри (протокол засідання кафедри загальної педагогіки, дошкільної, початкової та спеціальної освіти від 3.12.2019 р., в якому зазначено відсоткову характеристику здобувачами ОП реалізації освітнього процесу викладачами (деталі викладені у критерії 4.1.). Зустріч із представниками органів студентського самоврядування

засвідчила, що їх залучають до розробки змісту анкет щодо з'ясування якості професійної підготовки, зокрема і за даною ОП.

Залучення здобувачів вищої освіти (зокрема органів студентського самоврядування) до перегляду освітніх програм зафіксовано у «Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Ізмаїльського державного гуманітарного університету» (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja-pro-systemu-vnutrishnoho-zabezpechennja-jakosti-osvitnoyi-dijalnosti-ta-jakosti-vyshchoyi-osvity-idhu-zi-zminamy.pdf>) (п.1.15). У звіті про самооцінювання вказано, що «Під час розробки і перегляду освітньо-професійної програми «Дошкільна освіта. Альтернативна дошкільна освіта» спеціальності 012 Дошкільна освіта за ступенем «магістр» зауважень з боку органів студентського самоврядування не було». Проте, експертною групою не було виявлено документальних доказів цього та словесного підтвердження в процесі спілкування з ОСС. Хоча, така ситуація може бути закономірним наслідком відсутності регламентованої позиції органів студентського самоврядування щодо участі в процесі моніторингу та удосконалення ОП у «Положенні про студентське самоврядування Ізмаїльського державного гуманітарного університету» (<http://idgu.edu.ua/student-page#document-18913>).

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Факти, докази та їх аналіз:

Результати інтерв'ювання роботодавців, як зовнішніх партнерів, свідчать, що їх залучали до розробки ОП, бо вони висловили побажання щодо включення дисциплін, які б передбачали співпрацю з батьками дітей, які відвідують заклади альтернативної дошкільної освіти. Ця рекомендація була врахована розробниками ОП, зокрема через зміст дисципліни «Педагогічне партнерство з різними соціальними інституціями». Роботодавців також залучають до процесу забезпечення якості освіти в контексті практичної підготовки. Зокрема, вони здійснюють консультивання здобувачів під час проходження практики та її захисту, а також апробації результатів дослідно-експериментальної роботи (підтверджено роботодавцями під час спілкування). Роботодавці за сумісництвом працюють на ОП (Ю.Б.Талмач, головний спеціаліст відділу освіти Ізмаїльської міської ради; Н.Г.Ноговіцина, старший вихователь ДНЗ № 24 «Березка» м. Ізмаїл), що дозволяє здійснювати безпосередній моніторинг реалізації ОП.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Акредитація ОП «Дошкільна освіта. Альтернативна дошкільна освіта» є первинною, тому інформація щодо працевлаштування та кар'єрного зростання випускників ОП відсутня.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

В Ізмаїльському державному гуманітарному університеті функціонує навчально-методичний відділ (керівник Дроздов В.В.), який здійснює науково-методичне та організаційне забезпечення моніторингу якості знань студентів університету, розробку спільно з кафедрами та деканатами єдиної системи критеріїв, діагностичного інструментарію, показників моніторингу якості освіти в університеті; створено Раду з якості вищої освіти, на засіданнях якої розглядаються і питання щодо результатів онлайн-анкетування «Викладач очима студентів» (протокол №1 від 03.12.2019 р.).

Звіт про самооцінювання свідчить, що під час внутрішнього аудиту 2018-19 рр. недоліків в реалізації ОП «Дошкільна освіта. Альтернативна дошкільна освіта» виявлено не було. Проте під час спілкування із практиками була озвучена пропозиція щодо удосконалення ОП, а саме: посилення професійної підготовки в контексті фахових методик (дошкільної лінгводидактики, фізичного виховання, формування елементарних математичних уявлень у дошкільників, образотворчої діяльності, ознайомлення дітей з природою).

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Акредитація ОП є первинною, відповідно зауваження і пропозиції відсутні. Під час спілкування з гарантом програми та в процесі аналізу звіту про самооцінювання було з'ясовано, що в минулому навчальному році (2-6 грудня 2018 р.) здійснювалася акредитація ОП «Дошкільна освіта. Інклюзивна освіта», експертні висновки до якої і було взято до уваги під час укладання ОП «Дошкільна освіта. Альтернативна дошкільна освіта», зокрема запроваджено сертифіковану програму для здобувачів вищої освіти ступеня «магістр» з метою задоволення регіональних потреб перспективного розвитку системи дошкільної освіти – «Соціально-педагогічне проектування в закладах дошкільної і початкової освіти» (введено до вибіркової компоненти ОП).

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

Викладачі випускової кафедри, представники інших структурних підрозділів Ізмаїльського державного гуманітарного університету залучені до процедур внутрішнього забезпечення ОП. Культура якості освіти в університеті забезпечується через академічну добросовісність, вільний доступ до ОП, навчально-методичного забезпечення дисциплін; однаковий доступ до якісної освіти особам з особливими освітніми потребами шляхом організації їх навчання на основі застосування особистісно-орієнтованих методів навчання з урахуванням їх індивідуальних особливостей.

Але здобувачі вищої освіти, органи студентського самоврядування, роботодавці ще недостатньо залучаються до формування освітніх програм та контролю за їх реалізацією, підвищенням їх якості.

Загальний аналіз щодо Критерію 8

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8:

Достатнє нормативно-правове підґрунтя забезпечення системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8:

Неочевидною виступає складова системи внутрішнього забезпечення якості освіти на цій ОП в контексті залучення стейкхолдерів.

Рекомендації:

- розробити механізм залучення стейкхолдерів до внутрішнього забезпечення якості освіти на ОП.

Рівень відповідності Критерію 8:

В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8:

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час виїзної експертизи експертною групою було з'ясовано, що в ЗВО визначено чіткі і зрозумілі правила освітнього процесу із урахуванням прав та обов'язків усіх учасників. На офіційному сайті університету (<http://idgu.edu.ua/>) у відкритому доступі розміщено документи, що регулюють освітній процес, оцінювання знань та інші, серед них:

1. «Статут Ізмаїльського державного гуманітарного університету» (<http://idgu.edu.ua/documents#document-6012>);
2. «Стратегія розвитку Ізмаїльського державного гуманітарного університету на період 2017-2020 рр.» (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/stratohija-rozvytku.pdf>);
3. «Положення про організацію освітнього процесу в Ізмаїльському державному гуманітарному університеті» (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja-pro-orhanizaciju-osvitnoho-procesu-zi-zminamy2019.pdf>);
4. «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Ізмаїльського державного гуманітарного університету» (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja-pro-sistemu-vnutrishnoho-zabezpechennja-jakosti-osvitnoyi-dijalnosti-ta-jakosti-vyshchoyi-osvity-idhu-zi-zminamy.pdf>);
5. «Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти в умовах ЄКТС» (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja-pro-porjadok-ocinjvannja-rivnja-navchalnyh-dosjahren-zminy-12.11.pdf>);
6. «Положення про академічний рейтинг студентів» (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja-pro-akademichnij-rejting-studentiv.pdf>);
7. «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів Ізмаїльського державного гуманітарного університету» (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja-pro-porjadok-realizaciyi-prava-na-akademichnu-mobilnist-zdobuvachiv-izmayilskoho-derzhavnoho-humanitarnoho-universytetu.pdf>);
8. «Положення про порядок проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти Ізмаїльського державного гуманітарного університету» (http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja__pro-porjadok-provedennja-praktychnoyi-pidhotovky-zdobuvachiv-vyshchoyi-osvity-idhu.pdf);
9. «Положення про систему електронного запису студентів на вивчення дисциплін вільного вибору» (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja-pro-sistemu-elektronnoho-zapisu-studentiv-na-vivchennja-disciplin-vilnogo-viboru1-2-files-merged.pdf>);
10. «Положення про порядок обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних (педагогічних) працівників» (http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja__pro-porjadok-obrannja-ta-pryjnjattja-na-robotu-naukovo-pedahohichnyh-pracivnykiv-2019.pdf) **ТОЩО.**

Більшою мірою документи є оновленими відповідно до останніх нормативно-правових змін, проте не всі (наприклад, «Положення про систему електронного запису студентів на вивчення дисциплін вільного вибору» датується 2015 роком і містить застарілу термінологію, що не відповідає теперішнім назвам циклів в навчальних планах, що може викликати складнощі у здобувачів в розумінні механізму дій).

На особливу увагу заслуговує електронний журнал, створений програмістами Центру інноваційних технологій Ізмаїльського державного гуманітарного університету з урахуванням побажань НПП, адже він дозволяє не просто виставляти оцінки у жорстко зафіксовані терміни, а й передавати у групу повідомлення, завдання тощо.

Під час опитування респондентів у ЗВО експертна група переконатась, що основні позиції нормативних документів реалізуються у ЗВО належним чином. Освітній процес за ОП «Дошкільна освіта. Альтернативна дошкільна освіта» відбувається згідно з зазначеними документами. Проте, представники студентського самоврядування досить поверхово визначили основні позиції нарахування додаткових балів у рейтинзі, а здобувачі ОП не

з змогли чітко відповісти на питання щодо категорій рейтингового оцінювання, його цілей та механізму.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проєкт з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

Факти, докази та їх аналіз:

На офіційному сайті Ізмаїльського державного гуманітарного університету оприлюднено Проєкт ОП «Дошкільна освіта. Альтернативна дошкільна освіта» (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/11/5-obhovorennja-opp-012.pdf>) з метою отримання зауважень та пропозицій стейкхолдерів. ОП переглядалася і в неї вносилися зміни, про що свідчить відмінність затвердженої в установленому порядку ОП від її Проєкту.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обов'язі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів) та суспільства.

Факти, докази та їх аналіз:

На офіційному сайті ЗВО оприлюднено інформацію про освітню програму «Дошкільна освіта. Альтернативна дошкільна освіта» (http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/07/opp-doshkilna-osvita_-alternatyvna-doshkilna-osvita.pdf) з метою інформування заінтересованих стейкхолдерів. В ОП чітко прописані цілі, очікувані результати навчання та компоненти. Також на сайті ЗВО оприлюднено рецензії стейкхолдерів (<http://idgu.edu.ua/ects#undefined>), робочі програми навчальних дисциплін, зокрема і за вибором студентів, робочі програми практик (http://idgu.edu.ua/programs_of_edu_disciplines#block-18464).

Обсяг інформації, який оприлюднено, є достатнім для забезпечення можливості вступникам зробити поінформований вибір щодо вступу на ОП, а роботодавцям – щодо цілей та змісту підготовки здобувачів за цією програмою.

Загальний аналіз щодо Критерію 9

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9:

На офіційному сайті ЗВО оприлюднено більшість документів, що регулюють освітній процес за ОП. Документи є доступними, прозорими та зрозумілими для учасників освітнього процесу за ОП.

У відкритому доступі оприлюднено інформацію про ОП «Дошкільна освіта. Альтернативна дошкільна освіта», робочі програми всіх дисциплін, в тому числі і програми практик.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9:

Відсутнє документальне підтвердження обговорення Проєкту ОП.

Рекомендації:

- приділити більше уваги обговоренню ОП через засідання кафедри, ради факультету з участю більшої кількості стейкхолдерів.

Рівень відповідності Критерію 9:

В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9:

Діяльність Ізмаїльського державного гуманітарного університету за критерієм 9 загалом відповідає вимогам щодо забезпечення прозорості та публічності, недоліки є несуттєвими.

Критерій 10. Навчання через дослідження

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Факти, докази та їх аналіз:

--

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямів досліджень наукових керівників.

Факти, докази та їх аналіз:

--

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

Факти, докази та їх аналіз:

--

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

Факти, докази та їх аналіз:

--

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Факти, докази та їх аналіз:

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Факти, докази та їх аналіз:

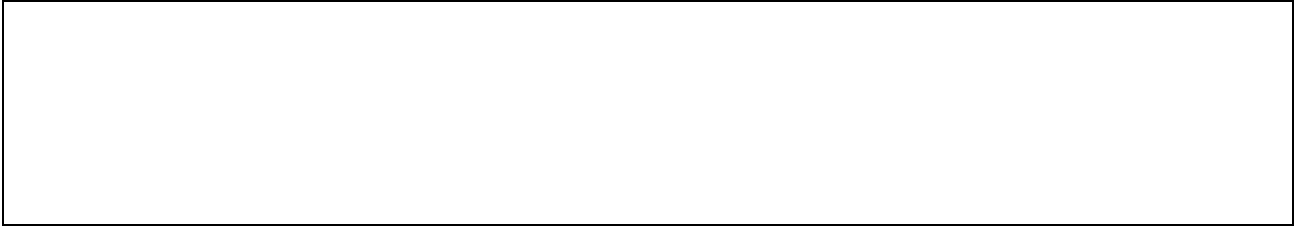
Загальний аналіз щодо Критерію 10

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10:

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10:

Рівень відповідності Критерію 10:

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10:

5. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження та зауваження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

--

6. Підсумки

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма, що акредитується, відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій	Рівень відповідності
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	Рівень В
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	Рівень Е
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	Рівень В
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	Рівень В
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	Рівень В
Критерій 6. Людські ресурси	Рівень В
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	Рівень В
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	Рівень В
Критерій 9. Прозорість та публічність	Рівень В
Критерій 10. Навчання через дослідження	

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми.

До звіту додається:

- дорадчий висновок представника роботодавців
- окремі думки членів експертної групи
- програма відвідування ЗВО
- інші документи

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Голова експертної групи (електронний підпис)

Мордоус Ірина Олександрівна

Члени експертної групи (електронні підписи)

Данильченко Ірина Григорівна

Кущева Юлія Олександрівна